

ERITREA OG ERITREISKE FLYGTNINGE

EN INTRODUKTION

Udgivet af
Center for Udsatte Flygtninge
Dansk Flygtningehjælp
Borbergade 10, 3.
1300 København K.
Telefon: +45 3373 5000
Fax: +45 3332 8448
www.flygtning.dk/udsatte
udsatte@drc.dk

Tekst: Center for Udsatte Flygtninge i samarbejde med
Morten Peschardt Pedersen (DFH Asyl) / Dansk Flygtningehjælp
Forsidefoto: Handelsegade i Keren, som er den næststørste by i Eritrea.
Foto: Yoko Aziz/Scanpix.
Oplag: 1000
ISBN: 87-7710-053-0
Layout: Lenny Larsen / Design Now
Tryk: Frederiksberg Bogtrykkeri A/S

December 2015

Dette notat giver basisviden om Eritrea, landets karakteristika, geografi, historie og befolkning. Desuden skitserer notatet nogle af de forhold, som flygtninge fra Eritrea er flygtet fra, og hvad der kendetegner gruppen af flygtninge fra Eritrea. Notatet er målrettet personer, der arbejder med eller på anden måde er i berøring med flygtninge fra Eritrea.

Indhold

Geografi, etniske, sproglige og religiøse grupper	4
Historie, regering og økonomi	5
Sundhed og uddannelse.....	6
Værnepligten	7
Skikke	8
Eritreiske flygtninge i Danmark – hvad er de flygtet fra?	10
Litteratur	10

Geografi, etniske, sproglige og religiøse grupper

Eritrea ligger i det nordøstlige Afrika med Etiopien mod syd, Djibouti i sydøst, Sudan i nordvest, Det Røde Hav i øst. På den modsatte side af Det Røde Hav ligger Saudi-Arabien og Yemen. Eritreas kystlinje er ca. 1150 km lang.

Hovedstaden – og den største by – er Asmara med godt en halv million indbyggere.

Asmara. Foto: Angela Prati/Scanpix.

Den vigtigste skillelinje i landet går mellem højlandet med en overvejende ortodoks kristen befolkning og historisk tætte bånd til Etiopien. I højlandet er der mildt klima og landbrug. Størstedelen af befolkningen bor i højlandet. I lavlandet bor der primært nomadefolk, der er muslimer præget af arabisk kultur. Eritrea er et multietnisk land med en befolkning på omkring 6,5 millioner. Der er dog usikkerhed om dette tal.

Der er ni etniske grupper med hver sit sprog. Der er nogenlunde lige mange kristne og muslimer. Tigrinya-gruppen udgør ca. 50% og er overvejende eritreisk ortodokse. Der er også en muslimsk Tigrinya-minoritet. Tigre-folket udgør ca. 31% og er overvejende muslimsk. Derudover består befolkningen af Saho (5%), Afar (5%), Bilen (2%), Hedareb (2,5%), Rashaida (0,5%), Nara (1,5%), Kunama (2%). Disse grupper er også overvejende muslimer. Der er nogen usikkerhed om de forskellige etniske gruppers andel af befolkningen.

Officielt er der i Eritrea lighed mellem de etniske grupper, men i realiteten dominerer Tigrinya-gruppen inden for det politiske liv, administration og økonomi. Generelt er der dog ikke konflikter mellem de etniske grupper. Særligt de mindre etniske grupper vil kunne tale flere sprog, herunder typisk Tigrinya eller Tigre.

Fire religioner er tilladt i Eritrea: Protestantisme, katolicisme, eritreisk ortodoks kristendom og sunni-Islam. Det er kun tilladt at dyrke disse fire religioner i religiøse samfund godkendt af den eritreiske regering. Uafhængige religiøse grupper bliver udsat for forfølgelse. For eksempel er Jehovas Vidner og uafhængige grupper af evangelisk kristne blevet udsat for overgreb af den eritreiske regering, fordi de ikke var godkendt af den eritreiske regering.

Historie, regering og økonomi

Eritrea var fra 1890-1941 italiensk koloni. I 1950 blev landet en del af Etiopien. I 1962 påbegyndte befolkningen i Eritrea et oprør mod det etiopiske styre. Den største oprørsgruppe var en gruppe af frihedskæmpere, som etablerede Eritrean People's Liberation Front. Isaias Afewerki blev leder af bevægelsen. Krigen varede indtil Eritrea opnåede selvstændighed i 1991. I 1993 var der en folkeafstemning om selvstændighed, hvor flertallet stemte for, at Eritrea skulle være selvstændigt. Isaias Afewerki blev præsident, og det har han været siden. Forholdet til Etiopien var efter uafhængigheden anstrengt og udløste en krig fra 1998-2000. Fredsaftalen blev indgået med Etiopien i 2000. Der er fortsat uenighed om grænsedragningen mellem de to stater, og forholdet mellem dem er stadig anstrengt. I forbindelse med uafhængigheden blev der udarbejdet en forfatning, der imidlertid aldrig er blevet implementeret. Der har ikke været frie demokratiske valg i Eritrea.

I *2015 Press Freedom Index* rangerer Eritrea allerlavest i forhold til pressefrihed. Der er ingen fungerende privatejede medier i landet og ingen udenlandske korrespondenter.

Den eritreiske regering reagerer ofte med voldsomme sanktioner overfor personer, der kritiserer styret eller på anden måde mistænkes for at modarbejde den nuværende regering. Reaktionen vil ofte bestå i meget lange fængselsstraffe og tortur. Eritrea har i mange år modtaget hård kritik fra FN og en række menneskerettighedsorganisationer for overgreb mod befolkningen. Der er desuden mistanke om, at mange eritreere er blevet henrettet/forsvundet. Endelig har Eritrea et omfattende netværk af fængsler, hvor tortur er udbredt.

Retssystemet er ikke retfærdigt, og er fuldt ud underlagt regeringen. Som eritreere kan man risikere at blive anholdt og fængslet i mange år, uden at der iværksættes nogen juridisk procedure eller at den tilbageholdte eller familien bliver informeret om grundlaget for tilbageholdelsen. Familien vil ofte aldrig blive informeret om, hvor den tilbageholdte er fængslet.

Krigen mod Etiopien gik hårdt ud over Eritreas økonomi, men trods det er infrastrukturen blevet udviklet og forbedret de seneste årtier, og Eritrea har oplevet betragtelig økonomisk vækst de seneste år. Ifølge Verdensbanken var vækstraten i 2011-12 på ca. 9%, hvilket gjorde Eritrea til en af de hurtigst voksende økonomier i verden. Økonomien er hovedsageligt baseret på råstoffer (minedrift) og landbrug og er desuden meget afhængig af de penge, som den eritreiske diaspora sender tilbage til familie og lignende i landet.

Sundhed og uddannelse

Forventet levealder er ca. 65 år for kvinder og 61 år for mænd. Malaria og tuberkulose er udbredt i Eritrea, og sundhedssystemet er udfordret med 0,5 læger pr. 1000 indbyggere. Samtidig har Eritrea oplevet markante forbedringer på sundhedsområdet de seneste årtier hvad angår eksempelvis børnedødelighed, vaccinationer og ernæring. Kvinder føder i gennemsnit fem børn. Omskæring af piger og kvinder er forbudt, om end flertallet af både mænd og kvinder er omskåret.

Ca. 26% af befolkningen er analfabeter. Eritreas skolesystem består af fem års uddannelse i grundskolen, hvorefter man er tre år i mellemskolen. Derefter er der fire år i secondary school, hvilket svarer til gymnasiet. Man skal gennemgå en prøve for at komme i secondary school. Der er skolepligt de første otte år. Det tolvte og sidste år af skoleforløbet gennemføres på Sawa National Military Training Centre. Herefter har man mulighed for at komme på universitetet. Opholdet på Sawa fungerer desuden som introduktion til aftjening af værnepligt.

Værnepligten

Værnepligten er den primære årsag til flygtningestrømmen ud af Eritrea. Værnepligten aftjenes af både mænd og kvinder. Der er værnepligt for alle mellem 18 og 40 år. Dog kan gravide kvinder fritages.

Værnepligten er som udgangspunkt 18 måneder. Den består af grundlæggende træning i seks måneder og samfundstjeneste eller militærtjeneste i 12 måneder. Værnepligten har imidlertid udviklet sig til tidsubestemt tvangsarbejde væsentligt længere end 18 måneder, og kan vare i mange år. Værnepligten kan også indtræde ved opsamlingsrunder, hvor militæret tilbageholder unge på gaden og tvangsindruller dem i militæret.

Værnepligten kan aftjenes både i selve det eritreiske forsvar og i den civile sektor. Ca. halvdelen af de værnepligtige aftjener i den civile sektor. Det kan være indenfor administration, anlægsarbejde eller landbruget. Værnepligten kan også bestå i, at de værnepligtiges arbejdskraft udlejes til udenlandske private virksomheder. For mange kvinder medfører værnepligten seksuelle overgreb.

Hvis man nægter at aftjene værnepligt, vil det ofte medføre fængselsstraf, konfiskation af ejendom samt inddragelse af statsborgerskab. Under aftjening af værnepligt er man underlagt et brutalt disciplinært system. Der er typisk sanktioner i form af fængsel og tortur for ikke at efterleve ordrer og respektere det militære hierarki. Der er ikke præcis viden om, hvor mange der aftjener værnepligt, men det er formentlig en væsentlig del af befolkningen.

Skikke

Der er store regionale forskelle i Eritrea, hvor ca. 75 % af befolkningen bor i landdistrikterne. Hovedstaden Asmara afspejler den koloniale historie med italiensk inspireret arkitektur, brede boulevarder, cafeer og italienske restauranter. I højlandet finder man mest små stenhuse med tagkonstruktioner af grene og to rum: et køkken og et opholdsrum. I lavlandet varierer bebyggelserne fra teltlignende boliger til mere permanente sten- eller lerbuse. Offentlig transport finder man kun i storbyerne.

Harnet Street, Asmara. Foto: Yoko Aziz/Scanpix.

Det eritreiske køkken er influeret af landets geografiske beliggenhed og kolonihistorie. Således er kaffe og såkaldte 'kaffeceremonier' – som det også er tilfældet i Etiopien – en væsentlig del af hverdagskulturen, ligesom maden i høj grad er inspireret af det etiopiske og italienske køkken. Injera – pandekagelignende brød af hvede spist med krydret sauce med bønner, linser eller kød – er udbredt særligt i landområderne. Det spises typisk med højre hånd.

Hverdagsliv og omgangsformer varierer betragteligt, hvor der er videre rammer for eksempelvis samvær mellem mænd og kvinder i storbyen Asmara

end i landområderne. Tøjstil varierer afhængig af region og etnisk gruppe. I storbyerne er befolkningen – både mænd og kvinder – mest klædt i vestlig stil, hvor beklædningen er mere traditionel i landområderne.

De betragtelige regionale og sociale forskelle betyder også, at nogle af de bedrestillede eritreere er vant til moderne teknologi og moderne husholdningsremedier. En væsentlig del af befolkningen har dog ikke erfaring med moderne teknologi.

Arrangerede ægteskaber er almindeligt forekommende i landdistrikterne, og giftealderen er ofte ung. Hvor kernefamilien er den centrale sociale enhed, er den integreret i den udvidede familie eller klannetværk. Der er variationer ift. kønsroller, men overvejende er der en forholdsvis traditionel opfattelse med en stor andel af kvinder, der tager sig af hjem og familie. Der kan dog også observeres generationsforskelle, hvor unge kvinder oftere har en uddannelse og er mindre traditionelle i anskuelser og adfærd. Livsformen med selvforsørgende landbrug er i stor udstrækning kendetegnet ved en arbejdsdeling, hvor kvinder og mænd varetager forskellige opgaver.

Mor og søn foran traditionel hytte i højlandet. Foto: Robert Harding Images/Scanpix.

Eritreiske flygtninge i Danmark – hvad er de flygtet fra?

Den klart største gruppe af asylansøgere flygter fra værnepligten, og sanktioner i forbindelse med værnepligten. Der er også en gruppe, som har været udsat for forfølgelse som følge af politisk eller religiøs overbevisning.

Litteratur

Center for Applied Linguistics, Eritrean Refugees from the Shimeba Refugee Camp, 2010.

European Asylum Support Office, Country of Origin Information Report, Eritrea Country Focus, 2015:
<https://easo.europa.eu/wp-content/uploads/Eritrea-Report-Final.pdf>

Reporters Without Borders, 2015 World Press Freedom Index:
<https://index.rsf.org/#/>

Styrelsen for Videregående Uddannelser, Fakta om udenlandske uddannelser: Eritrea, 2015.

United Kingdom Home Office, Operational Guidance Note – Eritrea, 2015:
<http://www.fln.dk/~media/FLN/Materiale/Baggrundsmateriale/2015/11/09/10/57/Eri208.ashx>

United Nations Office of the High Commissioner for Human Rights, Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth, 2014:
<http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G14/028/56/PDF/G1402856.pdf?OpenElement>

United Nations Office of the High Commissioner for Human Rights, Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, Sheila B. Keetharuth, 2015:
<http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G15/129/07/PDF/G1512907.pdf?OpenElement>

Wikipedia, Eritrea: <https://en.wikipedia.org/wiki/Eritrea>

World Culture Encyclopedia, Cultures and their Cultures, Eritrea:
<http://www.everyculture.com/Cr-Ga/Eritrea.html>

**DANSK FLYGTNINGEHJÆLP
CENTER FOR UDSATTE FLYGTNINGE**

Borgergade 10, 3.sal
DK-1300 København K

Telefon +45 3373 5000

Fax +45 3332 8448

www.flygtning.dk/udsatte

udsatte@drc.dk